

Deodatus p' in Asturibus
duro. anno. 792.

concilio oblita multitudo paternæ ferocitatis: & in feliciis urfi ducis exitus
ducem creant deodatum filium. Isque primus in Metamauco ducatum
accepit: haud multo tamen feliciori ab urfi genitoris euentu. Apud lango-
bardos interea regnum suscipit Astulphus uir impiger & armis præstans
opera maxime Zachariæ pontificis quem Astulphus multis pollicitationi-
bus demulserat: ut Rachisium fratrem fortis quidem sed mitioris ingenii:
ad cedendum sibi regnum hortaretur. Ipse si regnum obtineat magna pon-
tifici Româisq; pollicitus. Moritur paulopost Zacharias inq; eius locum
Gregorius quartus sufficitur. Eum Astulphus iterum multis precibus p-
missisq; demulcet. Nouam cum eo pacem fœdusq; constituit in annos. xl.
solenni pactorum forma astipulata. Atq; adhibito iure iurando: quicquid
secundum ea conuenissent re ipsa comprobaturum. Sed nulla sunt ingenia
falli magis idonea q̄ bonorum. Vixdum enim peracto fœdere Astulphus i-
genium perdidit uafum atq; fallax. Vexare ecclesiam adoritur supra cete-
ros ante se reges. Habita siquidem erat a plerisq; superiorum aliqua dei &
honoris ecclesiæ ratio. Temperauerunt fere omnes ab urbe Roma. Et si quã-
do illi detrimentum inferrent: uideri malebant ob uindictã q̄ ultro ob odi-
um fecisse. Is omni pudore & humane fidei sensu reiecto: ante exactum ter-
tium pactorum mensem Romanarum partium urbes inuadit. Agros di-
ripit uastatq;. Nec prius conuiescit q̄ Rauennam & plerasq; illi adiacen-
tes urbes in suam redigat posteatem. Admiratus pontifex per nuntios que-
ritur. Hæcine promissa conuentaq;: Ceterum nunq̄ uerba desunt cupien-
ti fallere. Quos interea ludos pontifici dederit: tum promissis: tum minis:
Quantis muneribus pontifex eum demulcere conatus sit: scribere non est
neceffe. Neq; enim id agimus: mala maiora instant. Mittere primum pon-
tifex decreuit paulum fratrem Constantinopolim ad imperatores patrem
filiumq; opem imploratu afflicti ecclesiæ & italiæ rebus: celeri auxilio opus
esse. Siquidem ecclesiam Romanam & totius italiæ statum ad eas rerum
omnium difficultates redactum: ut nisi primo quoq; tempore firma mittã-
tur auxilia: opem a quauis gente imploraturos. Haud dubie pipinũ & Frã-
cos significans: Dum igitur Gregorius legatum mittit: Defunctus erat leo
& acceperat solus paternum imperium Constantinus: Leone patre trucu-
lencior. Hic cabalinus ochopronymos dictus est. Addidit ad paternam im-
pietatem ut maleficiis adiectus demonum responsa cruentis consuleret sa-
crificiis: In delendis quoq; imaginibus cum paulus applicuit: pseuerabat.
Et quoscunq; edicto rebelles inueniret suppliciis afficiebat crudelissimis.
Stephanum celeberrimæ sanctitatis uirum: edicto non parentem: quinim-
mo & apud populum: & apud Imperatorem impietatem edicti magna cū
libertate damnantem: crudelissime occidi iussit. Penas tamen tanti sceleris
uindex deus paulo post repetiit. Nam cum Bulgaris bellum moturus na-